Särskoletjejer – Ester Roxberg

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Läsa, samtala och skriva om novellen Särskoletjejer av Ester Roxberg. Novellen finns i samlingen Korridorer – 12 noveller om högstadiet.

Läraren reflekterar

”Särskoletjejer? Va?” Så reagerade eleverna senast jag skulle läsa novellen med en klass. Läsningen inleddes därför med en historisk tillbakablick på hur synen och behandlingen av människor med olika funktionsnedsättningar sett ut. Förhållningssätt, företeelser och språk har förändrats över tid. Läsningen av Särskoletjejer kan ingå i ett tema om skolan tillsammans med andra texter: Samtala om skolfrågor.

Metod

Efter läsningen skrev eleverna fristående texter om novellens personer, motiv och tematik. Därefter samtalade eleverna i par eller mindre grupper. Jag lyfte elevernas iakttagelser och tankar i helklass. Lektionen avslutades med att eleverna kompletterade sitt skrivande. Eleverna använde frågor som stöd i skrivandet. Förslag på frågor att skriva om följer (eleverna skrev inte om alla).

Personer

Skriv dina tankar om berättarjaget:

- Hur är jag? Berätta vad du vet om henne.
- Vad kan du ana om jaget? Varför då?
- Vad tycker hon om Emma?
- Varför vill jag inte vara med på Pole dancing?
- Vad gör jag istället för att vara med i Emmas grupp?
- Vad tänker jaget om särskoletjejerna från början?
- Vad tänker jaget om särskoletjejerna i slutet?

Skriv dina tankar om Emma:

- Hur är Emma?
- Vad tycker andra om henne? Varför då?
- Vilket anseende har Emma?
- Hur gör hon för att få status?
- Hur gör hon för att bibehålla sin makt?
- Hur förstår vi att anseende och status är viktigt för henne?

Skriv om särskoletjejerna:

- Vad vet du om tjejerna?
- Vad tänker andra om dem?
- Vilken roll har särskoletjejerna i den här novellen?

Inskickad av: Fredrik Sandström, Gäddgårdsskolan, Arboga
CC BY NC SA

Motiv

Beskriv dansen ur jagets och Emmas perspektiv.

- Vad dansar jaget/Emma? Stil? Musik?
- Hur dansar jaget/Emma?
- Varför dansar jaget/Emma?
- Vad vill jaget/Emma uttrycka med sin dans?
- Vad är viktigt i jagets/Emmas dans?
- Hur känner sig jaget/Emma när hon dansar?
- Vad tycker andra om jagets/Emmas dans?

Tema

Välj ett tematiskt ordpar skriv på vilka sätt novellen handlar om det.

- Gemenskap och utanförskap –
  bli accepterad och höra till eller hamna utanför en grupp.
- Fördomar och tolerans –
  föreställningar om människor som tillhör en viss grupp.
- Identitet och ytlighet –
  vem man är inför andra, och hur andras blickar kan påverka.
- Makt och maktlöshet –
  möjligheten att påverka sin egen och andras situation.
- Förljugenhet och ärlighet –
  klyftan mellan ytan (fasaden som visas upp) och insidan (det som är sant).

Rita en bilden av novellens bästa episod

Rita en bild av novellens bästa episod. Citera gärna ett stycke ur texten.

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
Utveckla förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.

Betygskriterier

Eleven skriver olika slags texter med **god** språklig variation, **väl fungerande** struktur och innehåll samt **god** anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett **väl fungerande** sätt.

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med **mycket gott** flyt och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för **välutvecklade** resonemang om innehållet i olika texter. Eleven visar också **mycket goda** kunskaper om skönlitteratur och de sammanhang som olika verk har tillkommit i.